

Log book

Log Book

Educational Management in Clinical Rotation

■ دکتر محمدباقر سهرابی (M.D)

■ دانشگاه علوم پزشکی شاهرود

مهر ماه ۱۳۹۹

امروزه برنامه های آموزشی مطلوب باید ماهیت پویا و دینامیکی
داشته

و به دنبال بازخوردهای محیطی به طور مرتب بازنگری و
اصلاح گردد

آموزش موقعی موثر است که بتواند رفتار فراگیران را در جهاتی
مطلوب سوق دهد

هدف برنامه های آموزشی

□ هدف برنامه های آموزشی، آموزش و ارتقاء سطح

دانشجویی های دانش جویان

استادان و مربیان باید روی واقعیت ها ، مهارتها ، رفتارها تاکید
اساسی نمایند

آموختن همه جزئیات امکان پذیر نیست

مربیان و اساتید باید : آموزش بر مسائل مورد نیاز دانشجویان می
باشد و مربوط می شود به وظایفی که بر عهده آنان است.

آموزش پزشکی با الگوی سنتی

آموزش پزشکی با روشهای نوین

*Say me, and I **forget**,*
*Show me, and I **remember**,*
*Involve me, and I **learn**.*

(Confucius)

logbook

یکی از راههای اصلی حل مشکلات بالینی

ارزشیابی مداوم فرآیند آموزشی دانشجو

بررسی میزان دستیابی به اهداف مطلوب

روشی مناسب برای تغییر برنامه های آموزشی

logbook موثر

■ هدفمند

■ ارزان

■ عملی

■ قابل پذیرش برای دانشجویان

■ به موقع بتوان اطلاعات مربوط به دانشجویان را با آن آنالیز کرد

■ ایجاد یک logbook، عملی و قابل قبول یک هدف دست یافتنی و قابل اجرا است .

■ ولی دانشجویان و اساتید هنوز آن را یک امر ضروری در آموزش تلقی نمی نمایند

■ در حقیقت log book کتابچه ای آموزشی است که در آن مهارت‌هایی که دانشجو باید یاد بگیرد لیست شده و وی ملزم به پر کردن منظم این کتابچه می باشد و در واقع خط مشی دانشجو را مشخص می سازد.

Domains of Usage of Logbook

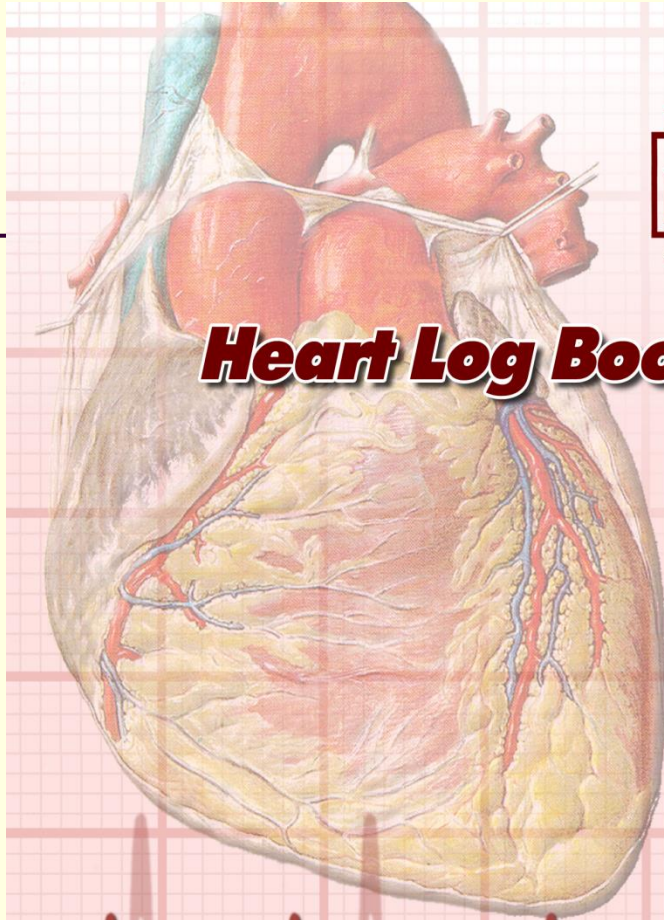
- Teaching / Learning: **Content:** Must Learn
- Assessment
- Program Evaluation/

Structure of Log book

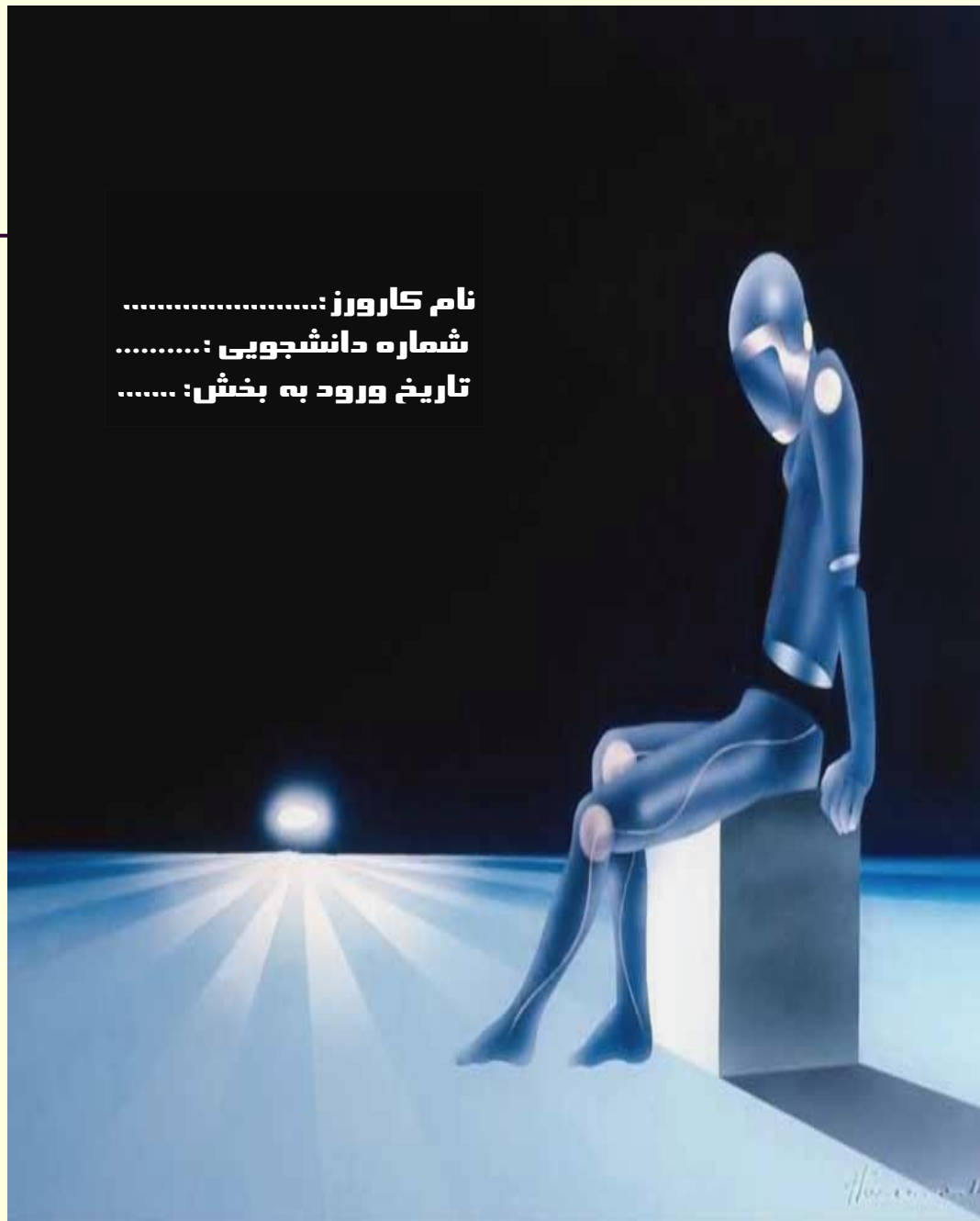
- **Preface**
- **Rules and Disciplines of the Department**
- **Close Items(Must Learn)**
- **Open Items**
- **Empty/Free Pages**
- **Assessment/feed back**
- **Scaled Total Mark**
- **Out Come- Follow up**

Heart Log Book

نام کارورز:.....
شماره دانشجویی:.....
تاریخ ورود به بخش:.....

همه چیز اگر گاه کمی تیره می نماید

باز روشن میشود زود

تنها فراموش مکن این حقیقتی است :

بارانی باید تا که رنگین کمانی برآید

و گاه روزهایی در زحمت

تا که از ما انسانهایی توانا تر سازد

و خورشید دوباره خواهد درخشید

زود

خواهی دید...

مقدمه

کارآموزی بخش قلب به مدت یک ماه می باشد که هدف از برنامه آموزشی کارآموزان آموزش مباحث تئوری و آشنایی آنها با مهارت‌های علمی و عملی مورد نیاز است .

کارآموزان هر گروه در زمان ورود به بخش ملزم به تحویل گرفتن یک نسخه از Log Book و پر کردن آن به نحو صحیح در طول دوره کارآموزی بخش قلب می باشند همچنین موظف می باشند انجام هر فعالیت را به تأیید مسئول ناظر برسانند .

حضور در کلاسهای آموزشی و درمانگاه برای تمام کارآموزان الزامی بوده و هر گونه غیبت غیر موجه تلقی می شود .

در پایان دوره اطلاعات موجود در Log Book جهت نمره ارزشیابی بخش مورد استفاده قرار می گیرد .

قابل ذکر است که 4 نمره از کل نمره پایان بخش به پر کردن صحیح Log Book اختصاص داده خواهد شد .

مقدمه

- **مباحث نظری** بیان شده در این طرح برگرفته از کتاب وظایف و نیازهای آموزشی پزشکی عمومی در ایران نوشته : دکتر بهرام یزدانی و دکتر سعید حاتمی می باشد که یادگیری آن برای پزشکی عمومی لازم است ولی دانشجو موظف به یادگیری سایر مباحث براساس منابع مشخص شده توسط وزارت بهداشت می باشد .
- **منابع مورد مطالعه** علاوه بر کتابهای هاریسون / سیسیل / مباحث تئوری ارائه شده در بخش و سایت های زیر می باشد :
 - EKG learning Center : Dr . alan
 - www .e medicine . com
 - www .physical examination. Com
 - www.pic search. Com

مباحث نظری که دانشجو باید در پایان دوره کارآموزی بداند :

■ در تمام مباحث نظری لازم است دانشجو تعریف بیماری ، پاتولوژی ، اتیولوژی ، علایم بالینی ، علایم پاراکلینیکی ، عوارض ، پیش آگهی و نحوه پیش گیری را بداند .

■ تب روماتیسمی (Acute rheumatic fever)

■ بیماریهای دریچه ای قلب (valvular heart disease)

■ تنگی میترال (Ms) ، نارسایی میترال (MR) ، تنگی آئورت (As) ، نارسایی آئورت (AI)

■ هیپرتانسیون (Hypertension)

■ بیماری عروق کرونر (Coronary artery disease) :

■ آترواسکلروز ، آنژین پایدار ، آنژین ناپایدار ، انفارکتوس قلبی ،

■ آنژین پرینز متال

■ پریکاردیت حاد (Acute pericarditis)

مهارت‌های عملی که باید دانشجو در پایان دوره کارآموزی آموخته باشد

- گرفتن شرح حال دقیق
- انجام معاینه فیزیکی صحیح
- اندازه گیری JVP
- گرفتن فشار خون
- گرفتن نوار قلب (EKG)
- تفسیر نوار قلب (EKG)
- نحوه خواندن Chest x ray
- نحوه کار با دستگاه الکترو شوک

* کار آموز موظف است هر یک از مهارت‌های ذکر شده را به نحو صحیح و به تعداد موظف در حضور استاد یا سر پرستار مربوطه انجام داده و هر مورد به تأیید ایشان برسد . در صورت عدم تأیید ، وی موظف خواهد بود انجام مهارت را مجدداً تکرار نماید .

نحوه گرفتن شرح حال بیماران

- نوشتن نام و نام خانوادگی بیمار ، جنس ، سن ، شغل ، سطح تحصیلات ، تاریخ بستری ..
- شکایت اصلی (Chief complaint-s)
- بیماری کنونی بیمار (Present illness)
- تاریخچه پزشکی بیمار (Past medical history)
- تاریخچه بیماریهای فامیلی (familial history)
- داروهای مورد مصرف (Drug history)
- بررسی سیستم های مختلف (review of system)
- معاینه تمام ارگان ها به ترتیب (Physical examination) که شامل موارد زیر می باشد :
- General survey or appearance – Vital sign – Skin – Nail – Hair
- Nose – Ears – Eyes – Head – Neck – Heart – Lungs
- Breast – Mouth – pharenx – Genital System
- Urinary system – Rectum – Abdomen
- Peripheral Vascular System
- Muscolar skeletal system - Neurologic examination
- آزمایشات مورد نیاز (Lab)
- تفسیر EKG
- تفسیر رادیو گرافی قفسه صدری
- فهرست نشانه و علایم بیمار (Problem list)
- تشخیص های افتراقی (Differential diagnosis)
- نام کارآموز ، امضاء ، تاریخ

کار آموز موظف به گرفتن حداقل 15 شرح حال صحیح می باشد و هر مورد باید به تأیید استاد مربوطه برسد

نام و نام خانوادگی بیمار	سن	جنس	تشخیص	تایید استاد	ملاحظات

- معاینه فیزیکی :
- طرف راست بیمار بایستید
- با بیمار ارتباط برقرار کنید
- محل PMI را بتوانید تشخیص دهید
- کانونهای قلبی را به طور دقیق بشناسید و نشان دهید
- سمع قلب هر کانون را به طور دقیق انجام دهید
- وجود سوفل را بتوانید تشخیص دهید .

کارآموز موظف به انجام حداقل 6 مورد معاینه فیزیکی می باشد و هر مورد باید به تأیید استاد مربوطه برسد

نام و نام خانوادگی بیمار	سن	جنس	تشخیص	تأیید استاد	ملاحظات

نحوه اندازه گیری JVP (Jugular venous pressure)

- در طرف راست بیمار بایستید .
- گردن بیمار را به سمت چپ بچرخانید .
- سر بیمار را 45 درجه بالاتر قرار دهید .
- محل حد اکثر نبض ژوگولار را پیدا کنید .
- زاویه لوئیس را پیدا کنید .
- خط کش را عمود بر زاویه لوئیس بگذارید .
- Jvp را اندازه بگیرید .
- با استفاده از JVP فشار قلب راست را تعیین کنید .

کارآموز موظف به انجام حداقل 3 مورد اندازه گیری JVP می باشد و هر مورد باید به تأیید استاد مربوطه برسد .

نام و نام خانوادگی بیمار	سن	جنس	اندازه گیری JVP	تأیید استاد	ملاحظات

گرفتن فشار خون

- بیمار را در وضعیت مناسبی قرار دهید .
- دست راست بیمار را در سطح قلب قرار دهید .
- فشار سنج مناسب انتخاب کنید .
- فشارسنج را در محل مناسب درست ببندید .
- به سرعت باد کردن و تخلیه کاف دقت کنید .
- فشار خون بیمار را بخوانید و ثبت کنید .

کارآموز موظف به گرفتن **10 مورد** فشار خون به نحو صحیح می باشد .
لازم است به تأیید استاد مربوطه برسد.

نام و نام خانوادگی بیمار	سن	جنس	فشار خون	تایید استاد	ملاحظات

تفسیر EKG

- نام و نام خانوادگی بیمار :
- Rate :
- ریتم :
- محور قلب :
- بررسی P :
- بررسی PR :
- نام گذاری کمپلکس QRS و بررسی آن :
- تفسیر قطعه ST :
- تفسیر موج T :
- تفسیر موج U :

گرفتن EKG

- بیمار را به طور صحیح آماده کنید.
- دستگاه الکتروکاردیوگرام را بشناسید.
- سرعت و ولتاژ دستگاه را چک کنید.
- از ژل یا آب بر روی محل لیدها روی اندامها و قفسه سینه استفاده کنید.
- لید های اندامی را به طور صحیح نصب کنید.
- لید های سینه ای را به طور صحیح نصب کنید.
- از دکمه های دستگاه به منظور گرفتن EKG به طور صحیح استفاده کنید.
- 3 کمپلکس پشت سر هم برای هر لید بگیرید .
- نام و سن بیمار و تاریخ را بر روی نوار گرفته شده بنویسید.

گرفتن EKG ملزم به حضور سر پرستار می باشد. کار آموز موظف به
گرفتن 10 عدد EKG می باشد

نام و نام خانوادگی بیمار	سن	جنس	فشار خون	تایید استاد	ملاحظات

کار با دستگاه الکترو شوک

- دستگاه را جهت الکترو شوک و مونیتورینگ تنظیم کنید
- محل قرار دادن پدل های دستگاه را بشناسید (استرنوم ، آپکس)
- پدلها را به طور صحیح آماده کنید (سطح آن را با ژل آغشته نمایید و به طور صحیح در دست بگیرید)
- پدلها را در محل مناسب قرار دهید
- ولتاژ را جهت شوک آماده کنید .
- تنظیم سنکرونیزه و آسنکرونیزه را انجام دهید

کار آموز موظف به کار با دستگاه الکترو شوک در حضور استاد مربوطه حداقل 2 مورد می باشد.

تفسیر EKG

- به نام بیمار دقت کنید
- به استاندارد دستگاه توجه کنید
- Rate را تعیین کنید
- ریتم را تعیین کنید
- محور قلب را مشخص کنید
- P را بطور دقیق بررسی کنید
- PR را بطور دقیق بررسی کنید
- کمپلکس QRS را نام گذاری و بررسی کنید
- قطعه ST را تفسیر کنید
- موج T را تفسیر کنید
- موج U را تفسیر کنید
- یافته های غیر طبیعی را یادداشت نمایید .

کارآموز موظف به تفسیر 5 EKG می باشد و هر مورد باید به تأیید استاد مربوطه برسد

■ محل ثبت EKG

حضور در درمانگاه

تاریخ	تشخیص	تأیید استاد	ملاحظات

■ - دانشجو گرامی با آرزوی موفقیت روز افزون برای شما ، در
پایان بخش از شما خواهشمندیم نظرات سازنده خود را
یادداشت نمایید

حضور و غیاب کارآموز

تاریخ	تایید سرپرستار	

کارورزان

- نحوه صحیح برخورد با انواع دردهای قلبی
- معرفی بیمار در مورنینگ ریپورت توسط کارورز
- انجام صحیح CPR
- نحوه درمان هایپرلیپیدمی
- چگونگی برخورد با بیمار Acute MI
- کار با دستگاه الکتروشوک :
- درمان صحیح آریتمی
- مهارت تشخیص آریتمی
- نحوه برخورد با بیمار هایپرتانسیون (HTN)
- نحوه درمان هایپرتانسیون::

یافته ها

- بیشتر مهارتها در گروه کارآموزان (گروه شاهد) در حد متوسط بوده ، کارآموزان در دو مهارت کار با دستگاه الکتروشوک و گرفتن EKG ضعیف بودند و در هیچ کدام از مهارتها میزان ارزیابی مهارتها خوب گزارش نشد
- و پس از اجرای Log book سطح تمامی مهارتها در گروه مورد در حد خوب ارزیابی شد و هیچ کدام در حد ضعیف و یا متوسط گزارش نشد

■ در گروه کارورزان نیز در گروه شاهد بعضی مهارتها
(برخورد با بیمار Acute MI برخورد با بیمار مبتلا به
هایپرتانسیون، نحوه صحیح تشخیص آریتمی) در حد متوسط
گزارش شد.

■ 2 مهارت خوب (برخورد با انواع درد قلبی و نحوه صحیح
تفسیر EKG)

■ و 4 مهارت کار با دستگاه الکتروشوک، درمان آریتمی، انجام
صحیح CPR، نحوه صحیح درمان بیمار مبتلا به هایپرتانسیون
در حد ضعیف ارزیابی شد

■ در گروه مورد در دوره کارورزی، پس از اجرای log book اکثر مهارتها در حد خوب ارزیابی شد. . بجز سه مهارت برخورد با بیمار مبتلا به Acute MI, برخورد با بیمار مبتلا به هایپرتانسیون و انجام صحیح CPR که متوسط ارزیابی شد.

■ لازم به ذکر است که برای بهبود عملکرد آموزش مهارت‌های مهمی چون کار با دستگاه الکتروشوک، تشخیص آریتمی‌ها و انجام CPR استفاده از مرکز مهارت‌های بالینی (clinical skill lab) لازم و ضروری می‌باشد که دانشگاه علوم پزشکی بیرجند نیز مجهز به این مرکز می‌باشد

■ نتایج این طرح بیان کننده این مهم است که مشخص نمودن اهداف آموزشی و دادن خط مشی (تحت عنوان log book) دانشجویان را از سر درگمی نجات بخشیده و باعث بهبود کیفیت آموزش مهارت‌های بالینی آنان می شود.

■ نقش Log book در هدفمند شدن آموزش تئوری و عملی کاملاً مشخص شد اما لازم است در کنار استفاده از آن برنامه ریزی جهت آموزش منظم و مدون دانشجویان وجود داشته باشد و آموزش در مانگاهی و سرپایی در آموزشی بخشهای بالینی حتماً گنجانده شود و از مرکز مهارتهای بالینی و آموزش بر روی ماکت نیز استفاده شود.

پیشنهادهات

- تهیه log book برای تمام بخشهای بالینی
- قرار دادن log book آموزشی در برنامه آموزشی بخش قلب از سوی ریاست محترم بخش و اجرای آن.
- در هر بخش بالینی لازم است یکی از اساتید به عنوان مسئول آموزش بالینی کارآموز و کارورز مشخص شده است
- اساتید به "بایدهایی که یک دانشجوی پزشکی در هر بخش بداند" توجه بیشتری نماید
- در مطالعات بعدی وضعیت آموزش درمانگاهی آموزش گزارش صبحگاهی و آموزش دانشجویان در اورژانسها مورد ارزیابی قرار گیرد.

به امید سلامتی تمام اساتید

ای کاش درختی باشم
تا از من دریچه ای بسازند
و از آن خورشید را بنگرند

”سلمان هراتی“